

ชื่อวิทยานิพนธ์ ศักยภาพการผลิตข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในเขตที่ราบ

เชิงเขา จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย นางสาวปานทิพย์ วงษ์แก้ว รหัสนักศึกษา 2559000696

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ สีสั่งข์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. พรชุลย์ นิลวิเศษ

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ 1) ลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน 2) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน 3) เจตคติเกี่ยวกับระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน 4) การปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน และ 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการผลิตตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแก่สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในอำเภอนครไทยและอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม และสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป กลุ่มละจำนวน 120 คน จัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และการเปรียบเทียบโดยใช้ t -test

ผลการวิจัย พบว่า 1) สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนทั้งสองกลุ่ม คือ ผู้ผลิตข้าวตามเกษตรดีที่เหมาะสมและผลิตข้าวทั่วไป มีอายุเฉลี่ย 50.38 และ 50.93 ปี สองในสามจบการศึกษาระดับประถมศึกษา พื้นที่ทำนาเฉลี่ย 11.23 และ 12.63 ไร่ แรงงานที่ใช้ทำนาเฉลี่ย 26.27 และ 12.95 คน รายได้รวมทั้งปีเฉลี่ย 159,815.83 และ 173,924.67 บาท 2) สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ส่วนใหญ่มีความรู้ ซึ่งแตกต่างกับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป ที่ส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องการเลือกใช้สารเคมีและความรู้เกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล 3) สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนทั้ง 2 กลุ่มมีเจตคติที่เห็นด้วยมากต่อการทำระบบเกษตรดีที่เหมาะสม 4) สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเป็นประจำตามคำแนะนำ ซึ่งแตกต่างกับสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไปที่ส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติเป็นประจำตามคำแนะนำ และ 5) สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มีปัญหาในเรื่อง ขาดที่ดินทำนาข้าว ส่วนสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนที่ผลิตข้าวแบบทั่วไป มีปัญหาในระดับมาก คือ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล ดังนั้น การดำเนินงานตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจ ความรู้ การปฏิบัติเจตคติ และปัญหาของสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน นำมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

คำสำคัญ ศักยภาพการผลิตข้าว เกษตรดีที่เหมาะสม ศูนย์ข้าวชุมชน จังหวัดพิษณุโลก